

**ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ
ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ**

Λιβαδειά, 05/10/2026

Α.Π: 70

ΠΡΟΣ:

1. Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, Γραφείο Υπουργού
2. Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, Γραφείο Υπουργού

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ:

- Γενική Γραμματεία Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας
- Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδας (ΚΕΔΕ)

Θέμα: «Υποχρέωση στήριξης των νηπιαγωγείων και σταθερής φοίτησης των παιδιών από ευάλωτες κοινωνικές ομάδες»

Αξιότιμες κυρίες Υπουργοί,

Ο Πανελλήνιος Σύλλογος Νηπιαγωγών, απευθύνεται σε εσάς για ένα ζήτημα που απασχολεί πολλά μέλη μας. Αφορά τη φοίτηση στο νηπιαγωγείο παιδιών από ευάλωτες κοινωνικές ομάδες, ιδίως από κοινότητες που ζουν σε οικισμούς και σε συνθήκες κοινωνικού αποκλεισμού.

Αναγνωρίζουμε τις προσπάθειες που έχουν γίνει, όπως η Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη των Ρομά 2021-2030, οι Ζώνες Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας και η λειτουργία των Κέντρων Κοινότητας. Με την παρούσα επιστολή θέλουμε να μεταφέρουμε την εμπειρία των μελών μας από την καθημερινή πράξη και να προτείνουμε τρόπους ώστε οι πολιτικές αυτές να φτάνουν πιο αποτελεσματικά στη σχολική τάξη.

Δεν στρεφόμαστε κατά κανενός ανθρώπου λόγω της καταγωγής του. Οι δυσκολίες που περιγράφουμε απορρέουν σε μεγάλο βαθμό από συνθήκες κοινωνικού αποκλεισμού και από την έλλειψη υποστηρικτικών δομών. Η κατανόηση αυτών των συνθηκών όμως δεν σημαίνει ανοχή. **Τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις είναι κοινά για όλους, και τα ίδια όρια πρέπει να ισχύουν για όλους.**

Ένα πρόσφατο παράδειγμα: στις 28 Σεπτεμβρίου 2026 η διευθύντρια του 1ου Νηπιαγωγείου Άνω Λιοσίων δέχθηκε σωματική επίθεση από γονείς και νοσηλεύτηκε σε σοβαρή κατάσταση. Στεκόμαστε στο πλευρό της συναδέλφου και ζητούμε πλήρη απόδοση ευθυνών στους δράστες, με την ίδια αυστηρότητα που θα εφαρμοζόταν σε κάθε πολίτη. Το περιστατικό όμως δεν είναι μεμονωμένο, και εκεί βρίσκεται το πραγματικό πρόβλημα.

Οι νηπιαγωγοί που υπηρετούν σε σχολεία με υψηλή συγκέντρωση παιδιών από τις κοινότητες αυτές σηκώνουν καθημερινά ένα βάρος δυσανάλογο με τον ρόλο τους, χωρίς καμία θεσμική κάλυψη. Αντιμετωπίζουν συστηματικά:

1. Αμφισβήτηση της παιδαγωγικής τους κρίσης και άρνηση συμμόρφωσης με βασικούς κανόνες λειτουργίας του σχολείου, όπως το ωράριο, οι απουσίες και η είσοδος στον σχολικό χώρο.
2. Υψωμένους τόνους, εξυβρίσεις και απειλές, ακόμη και για ασήμαντες αφορμές, συχνά μπροστά στα παιδιά.
3. Εισβολές γονέων σε αίθουσες και στο προαύλιο εκτός ωραρίου επικοινωνίας, χωρίς καμία δυνατότητα της σχολικής μονάδας να τις αποτρέψει.
4. Συγκεντρώσεις συγγενών έξω από το σχολείο μετά από διαφωνία, που δημιουργούν κλίμα εκφοβισμού για το προσωπικό.
5. Αδυναμία εφαρμογής βασικών υποχρεώσεων, όπως ο εμβολιασμός, η τακτική φοίτηση και η προσκόμιση δικαιολογητικών, χωρίς καμία συνέπεια.
6. Πλήρη έκθεση του εκπαιδευτικού. Όταν προκύψει περιστατικό, ο νηπιαγωγός μένει μόνος, χωρίς νομική κάλυψη και συχνά χωρίς ουσιαστική στήριξη από την Υπηρεσία.

Το αποτέλεσμα είναι ότι συνάδελφοι δουλεύουν με φόβο, εξαντλούνται και ζητούν μετάθεση από αυτές τις σχολικές μονάδες. Αυτό πλήττει τελικά και τα ίδια τα παιδιά, που χάνουν τη σταθερότητα του προσωπικού.

Οι δυσκολίες που καταγράφουμε

7. **Ακανόνιστη φοίτηση και διαρροή.** Πολλά παιδιά φοιτούν διακεκομμένα ή διακόπτουν για μεγάλα διαστήματα, συχνά λόγω μετακινήσεων της οικογένειας ή απόστασης από τον οικισμό. Η συνέχεια της μαθησιακής διαδικασίας δυσκολεύεται σημαντικά.
8. **Καθυστερημένες ή ελλιπείς εγγραφές.** Συχνά λείπουν δικαιολογητικά, όπως βιβλιάριο υγείας, πιστοποιητικό εμβολιασμού ή στοιχεία κατοικίας. Οι εκπαιδευτικοί καλούνται να χειριστούν ζητήματα που ξεπερνούν τον παιδαγωγικό τους ρόλο.
9. **Πολλαπλές εγγραφές χωρίς πραγματική φοίτηση.** Παρατηρείται συχνά το φαινόμενο ένα παιδί να εγγράφεται σε περισσότερα του ενός νηπιαγωγεία, χωρίς τελικά να φοιτά σε κανένα. Έτσι δεσμεύονται θέσεις, αλλοιώνεται ο προγραμματισμός των τμημάτων και το παιδί μένει εκτός εκπαίδευσης χωρίς να εντοπίζεται εγκαίρως.
10. **Γλωσσικά εμπόδια.** Για αρκετά παιδιά η ελληνική δεν είναι η μητρική γλώσσα. Χωρίς ενισχυτική διδασκαλία ή διαμεσολαβητή, η επικοινωνία με το παιδί και την οικογένεια περιορίζεται.
11. **Κάλυψη βασικών αναγκών.** Παρατηρούμε παιδιά που προσέρχονται χωρίς επαρκή διατροφή, κατάλληλο ρουχισμό ή πρόσβαση σε βασικές συνθήκες υγιεινής στο σπίτι. Το σχολείο δεν διαθέτει πόρους να ανταποκριθεί.
12. **Υγειονομική κάλυψη.** Υπάρχουν κενά στον εμβολιασμό και την παρακολούθηση της υγείας των παιδιών, με επιπτώσεις και στη δημόσια υγεία της σχολικής μονάδας.
13. **Εντάσεις και βία κατά εκπαιδευτικών.** Σε ορισμένες περιπτώσεις η συνεργασία με τις οικογένειες είναι δύσκολη και προκύπτουν εντάσεις που φτάνουν μέχρι απειλές και σωματική βία, όπως στα Άνω Λιόσια. Οι εκπαιδευτικοί δεν έχουν καμία θεσμική στήριξη για να τις διαχειριστούν.
14. **Έλλειψη υποστηρικτικού προσωπικού.** Δεν υπάρχει σταθερή παρουσία κοινωνικού λειτουργού, ψυχολόγου ή διαμεσολαβητή. Το βάρος πέφτει αποκλειστικά στους νηπιαγωγούς.
15. **Υλικοτεχνική υποδομή και μεταφορά.** Οι αίθουσες είναι συχνά ανεπαρκείς για τον αριθμό των παιδιών, ενώ η μεταφορά από και προς τους οικισμούς δεν είναι πάντα εξασφαλισμένη.

Οι προτάσεις μας

Προς το Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού:

1. Δημιουργία και ένταξη των νηπιαγωγείων αυτών σε τάξεις υποδοχής στο πλαίσιο των ΖΕΠ, με έγκαιρη έγκριση στην αρχή του σχολικού έτους.
2. Σταθερή τοποθέτηση σχολικού ψυχολόγου και κοινωνικού λειτουργού, με επαρκείς ώρες ανά σχολική μονάδα.
3. Μειωμένος αριθμός νηπίων ανά τμήμα όπου φοιτούν παιδιά με αυξημένες ανάγκες υποστήριξης.
4. Συστηματική καταγραφή των παιδιών προσχολικής ηλικίας που δεν εγγράφονται ή δεν φοιτούν, μέσω διασταύρωσης των στοιχείων του Myschool με τα δημοτολόγια. Έτσι θα εντοπίζονται οι πολλαπλές εγγραφές και τα παιδιά που μένουν εκτός σχολείου, με πλήρη σεβασμό στην προστασία των προσωπικών δεδομένων.
5. Ενιαία εφαρμογή της υποχρεωτικής φοίτησης στο νηπιαγωγείο. Η φοίτηση είναι υποχρεωτική για όλα τα παιδιά χωρίς εξαίρεση, και η υποχρέωση αυτή πρέπει να τηρείται εξίσου για όλες τις οικογένειες. Όταν, παρά την υποστήριξη που προσφέρεται, η υποχρέωση δεν τηρείται, ζητούμε να ενεργοποιούνται οι κυρώσεις που προβλέπει η νομοθεσία.
6. Μηδενική ανοχή στη βία κατά εκπαιδευτικών. Κάθε επίθεση να καταγγέλλεται άμεσα από την Υπηρεσία και ο εκπαιδευτικός να έχει πλήρη νομική υποστήριξη με ευθύνη του Δημοσίου. Οι ίδιες συνέπειες πρέπει να ισχύουν για κάθε δράστη, χωρίς εξαιρέσεις.
7. Ενιαίο πλαίσιο κανόνων για την είσοδο και τη συμπεριφορά των γονέων στον σχολικό χώρο, κοινό για όλα τα σχολεία και όλες τις οικογένειες, με σαφείς συνέπειες όταν παραβιάζεται.
8. Πρωτόκολλο άμεσης στήριξης του εκπαιδευτικού μετά από περιστατικό βίας, με ψυχολογική υποστήριξη, δυνατότητα άδειας και μέτρα ασφάλειας στον χώρο εργασίας.

Προς το Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας:

1. Ενίσχυση των Κέντρων Κοινότητας και των παραρτημάτων τους για ευάλωτες κοινότητες, με σταθερή συνεργασία με τα νηπιαγωγεία της περιοχής.
2. Παρουσία πολιτισμικών διαμεσολαβητών από τις ίδιες τις κοινότητες για τη γεφύρωση σχολείου και οικογένειας.
3. Δυνατότητα των κοινωνικών υπηρεσιών των Δήμων και των Κέντρων Κοινότητας να εντοπίζουν, με βάση την παραπάνω καταγραφή, τα παιδιά που δεν φοιτούν. Να επικοινωνούν με τις οικογένειές τους και να τις υποστηρίζουν ώστε τα παιδιά να ενταχθούν σταθερά στο σχολικό περιβάλλον.
4. Πρόγραμμα σχολικών γευμάτων και παροχής βασικών ειδών ρουχισμού και υγιεινής.
5. Συντονισμός με τις υπηρεσίες υγείας για προγράμματα εμβολιασμού και ιατρικής παρακολούθησης.
6. Εξασφάλιση της μεταφοράς των παιδιών από τους οικισμούς προς το σχολείο.
7. Σύσταση τοπικού μηχανισμού συντονισμού μεταξύ σχολείου, Δήμου, Κέντρου Κοινότητας και υπηρεσιών υγείας, με τακτικές συναντήσεις.

Πιστεύουμε ότι το νηπιαγωγείο μπορεί να γίνει χώρος πραγματικής ένταξης για κάθε παιδί. Αυτό απαιτεί δύο πράγματα ταυτόχρονα: ουσιαστική στήριξη για όσους τη χρειάζονται και σεβασμό σε κοινά όρια από

όλους. Η ασφάλεια των εκπαιδευτικών δεν είναι διαπραγματεύσιμη. Είμαστε στη διάθεσή σας για συνάντηση, για επιτόπια επίσκεψη σε σχολικές μονάδες όπου υπηρετούν μέλη μας και για κάθε περαιτέρω πληροφορία.

Ευχαριστούμε εκ των προτέρων.

Με εκτίμηση,

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Πανελλήνιου Συλλόγου Νηπιαγωγών